

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

7. září 2016*

„Kasační opravný prostředek — Kartelové dohody — Článek 101 SFEU — Článek 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 — Evropský trh s automobilovým sklem — Dohody o rozdělení trhů a o výměně citlivých obchodních informací — Pokuty — Pokyny pro výpočet pokut z roku 2006 — Bod 13 — Hodnota tržeb — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Článek 23 odst. 2 druhý pododstavec — Legální maximální výše pokuty — Směnný kurz pro výpočet maximální výše pokuty — Výše pokuty — Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci — Podniky vyrábějící pouze jeden druh výrobku — Proporcionalita — Rovné zacházení“

Ve věci C-101/15 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 27. února 2015,

Pilkington Group Ltd, se sídlem v Lathomu (Spojené království),

Pilkington Automotive Ltd, se sídlem v Lathomu,

Pilkington Automotive Deutschland GmbH, se sídlem ve Wittenu (Německo),

Pilkington Holding GmbH, se sídlem v Gelsenkirchenu (Německo),

Pilkington Italia SpA, se sídlem v San Salvo (Itálie),

zastoupené S. Wiskingem a K. Fountoukakos-Kyriakakosem, solicitors, jakož i C. Puech Baron, advokátkou,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená A. Biolanem, M. Kellerbauerem a H. Leupoldem, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda a K. Jürimäe (zpravodajka), soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

* Jednací jazyk: angličtina.

vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. března 2016,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 14. dubna 2016,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se společnosti Pilkington Group Ltd, Pilkington Automotive Ltd, Pilkington Automotive Deutschland GmbH, Pilkington Holding GmbH a Pilkington Italia SpA domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 17. prosince 2014, Pilkington Group a další v. Komise (T-72/09, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2014:1094), kterým Tribunal zamítl jejich žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C (2008) 6815 final ze dne 12. listopadu 2008 v řízení podle článku [81 ES] a článku 53 Dohody o EHP (COMP/39.125 – Automobilové sklo), ve znění rozhodnutí Komise C (2009) 863 final ze dne 11. února 2009 a rozhodnutí Komise C (2013) 1119 final ze dne 28. února 2013 (dále jen „sporné rozhodnutí“), v rozsahu, v němž se týká navrhovatelek, a podpůrně na zrušení článku 2 tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž jim ukládá pokutu, a ještě podpůrněji na snížení této pokuty.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 1/2003

- 2 Článek 23 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [81 a 82 ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) zní:

„Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

- a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [81 nebo 82 ES], [...]

[...]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.

[...]“

Pokyny z roku 2006

- 3 Body 4 až 6, 13 a 35 pokynů pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny z roku 2006“) stanoví:

„4. [...] Je namístě stanovit pokuty v takové výši, která má odrazující účinek, a to nejen s cílem potrestat konkrétní podnik (odrazující účinek na konkrétní podnik), ale i s cílem odradit ostatní podniky od zahájení nebo dalšího provádění jednání, které je v rozporu s články [81 a 82 ES] (obecný odrazující účinek).

5. Aby Komise dosáhla těchto cílů, měla by při určování výše pokut vycházet z hodnoty tržeb za zboží nebo služby, jichž se protiprávní jednání týká. Při určování vhodné výše pokuty by měla hrát významnou úlohu rovněž doba trvání protiprávního jednání. [...]
6. Má se za to, že kombinace hodnoty tržeb souvisejících s protiprávním jednáním a doby trvání je vhodnou hodnotou pro vyhodnocení ekonomického významu protiprávního jednání a relativní váhy každého podniku, který se podílel na protiprávním jednání. [...]

[...]

13. Při určování základní výše udělované [ukládané] pokuty bude Komise vycházet z hodnoty tržeb za zboží nebo služby v příslušné zeměpisné oblasti uvnitř [Evropského hospodářského prostoru (EHP)], které přímo nebo nepřímo souvisejí s protiprávním jednáním [(jak tomu bude například při horizontálních dohodách o stanovení cen daného výrobku, kde cena takového výrobku bude sloužit jako základ ceny kvalitativně vyšších či nižších výrobků)]. [...]

[...]

35. Za výjimečných okolností může Komise na žádost přihlédnout k platební neschopnosti podniku, který se nachází ve zvláštní hospodářskospolečenské situaci. Ke snížení pokuty z tohoto důvodu nebude Komisi stačit pouhé zjištění, že se daný podnik nachází v nepříznivé nebo ztrátové finanční situaci. Snížení bude povoleno pouze na základě objektivních důkazů prokazujících, že uložení pokuty podle podmínek stanovených v těchto pokynech by nezvratně ohrozilo ekonomickou životaschopnost dotyčného podniku a vedlo by ke ztrátě veškeré hodnoty jeho majetku.“

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 4 Z bodů 1 až 12 a 36 napadeného rozsudku vyplývá, že Komise ve sporném rozhodnutí dospěla k závěru, že jisté podniky, včetně navrhovatelek, se účastnily jediného a pokračujícího protiprávního jednání porušujícího čl. 81 odst. 1 ES, které spočívalo v tom, že si dotyčné podniky v odvětví automobilového skla mezi sebe ve vzájemné shodě rozdělily smlouvy na dodání automobilových skel jednotlivě nebo v sadách, které obecně zahrnují přední, zadní a boční skla, hlavním automobilovým výrobcům se sídlem v EHP. V případě navrhovatelek Komise konstatovala toto protiprávní jednání za období od 10. března 1998 do 3. září 2002 a uložila jim z tohoto titulu společně a nerozdílně pokutu ve výši 370 milionů eur [čl. 2 písm. c) sporného rozhodnutí].
- 5 Dne 28. února 2013 přijala Komise rozhodnutí C (2013) 1119 final, kterým bylo rozhodnutí C (2008) 6815 final změněno zejména v souvislosti s výpočtem výše pokuty uložené navrhovatelkám. Tímto rozhodnutím Komise v podstatě zamýšlela opravit dvě chyby, kterých se podle svého názoru při tomto výpočtu dopustila. V důsledku zmíněného rozhodnutí byla nová částka pokuty uložené navrhovatelkám stanovena na 357 milionů eur namísto původní částky 370 milionů eur.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 6 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 18. února 2009, který byl pozměněn dopisem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 15. března 2013, podaly navrhovatelky žalobu na neplatnost proti spornému rozhodnutí s uplatněním šesti žalobních důvodů. Pro účely projednávaného kasačního opravného prostředku mají význam pouze třetí, pátý a šestý žalobní důvod, které se týkají výpočtu pokuty uložené navrhovatelkám. Navrhovatelky též žádaly Tribunál – a to případně nezávisle na těchto žalobních důvodech znějících na zrušení sporného rozhodnutí – aby využil své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci a snížil pokutu, která jim byla uložena.

- 7 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobu v plném rozsahu zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení o kasačním opravném prostředku

- 8 Svým kasačním opravným prostředkem navrhovatelky navrhují, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž jím byla zamítnuta žaloba podaná proti čl. 2 písm. c) sporného rozhodnutí;
 - snížil pokutu, která jim byla uložena na základě čl. 2 písm. c) sporného rozhodnutí, a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 9 Komise navrhuje, aby byl kasační opravný prostředek zamítnut a navrhovatelkám byla uložena náhrada nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 10 Na podporu svého kasačního opravného prostředku uplatňují navrhovatelky tři důvody.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení při výkladu bodu 13 pokynů z roku 2006

Argumentace účastnic řízení

- 11 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku, který je namířen proti bodům 217 až 227 napadeného rozsudku, navrhovatelky Tribunálu vytýkají jeho závěr, že Komise při určování základní výše pokuty, která jim byla uložena, právem zohlednila tržby dosažené na základě smluv z doby před protiprávním jednáním, o nichž nebylo v období protiprávního jednání nově jednáno (dále jen „sporné tržby“).
- 12 Navrhovatelky tvrdí, že se tím Tribunál opřel o nesprávný výklad pojmu „hodnota tržeb za zboží nebo služby, které přímo nebo nepřímo souvisejí s protiprávním jednáním“ ve smyslu bodu 13 pokynů z roku 2006. Tento pojem totiž podle nich Komisi nedovoluje zohlednit sporné tržby, neboť je zjevné, že se tyto tržby nemohly vztahovat k protiprávnímu jednání, i když toto protiprávní jednání mělo za cíl zajištění celkové stabilizace na trhu, kterého se dotýkalo. Zohlednění uvedených tržeb proto podle navrhovatelek nepředstavuje „vhodnou hodnotu“ ve smyslu bodu 6 těchto pokynů, protože vede k nadhodnocení ekonomického významu protiprávního jednání, relativní váhy podniku, který těchto tržeb dosáhl v rámci tohoto protiprávního jednání, a rovněž škodlivosti tohoto protiprávního jednání.
- 13 Navrhovatelky zdůrazňují, že žádným z důvodů uvedených Tribunálem v bodě 225 napadeného rozsudku, který se týká *modu operandi* a cíle protiprávního jednání, nelze prokázat, že by se sporné tržby vztahovaly k protiprávnímu jednání.
- 14 Podle Komise musí být argumenty navrhovatelek odmítnuty jako neopodstatněné.

Závěry Soudního dvora

- 15 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že Komise mohla do tržeb zohledněných pro účely výpočtu pokuty, která jim byla uložena, zahrnout sporné tržby jakožto „tržby za zboží nebo služby, které přímo nebo nepřímo souvisejí s protiprávním jednáním“ ve smyslu bodu 13 pokynů z roku 2006.
- 16 V souvislosti s uložením pokuty na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 Soudní dvůr rozhodl, že Komise musí v každém projednávaném případě a při zohlednění jeho kontextu, jakož i cílů sledovaných režimem sankcí zavedeným tímto nařízením posoudit sledovaný dopad na dotýčný podnik, a to zejména s přihlédnutím k obratu, který odráží skutečnou hospodářskou situaci tohoto podniku během období, kdy docházelo k protiprávnímu jednání (rozsudek ze dne 9. července 2015, *InnoLux v. Komise*, C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 46 a citovaná judikatura).
- 17 V tomto ohledu je za účelem stanovení pokuty možné rovněž přihlídnout jak k celkovému obratu podniku, který představuje údaj, byť jen přibližný a nedokonalý, o jeho velikosti a hospodářské síle, tak k části tohoto obratu, jíž bylo dosaženo zbožím, které je předmětem protiprávního jednání, a jež tedy může poskytnout údaj o jeho rozsahu (rozsudek ze dne 9. července 2015, *InnoLux v. Komise*, C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 47 a citovaná judikatura).
- 18 Bod 13 pokynů z roku 2006 stanoví, že „[p]ři určování základní výše udělované [ukládané] pokuty bude Komise vycházet z hodnoty tržeb za zboží nebo služby v příslušné zeměpisné oblasti uvnitř EHP, které přímo nebo nepřímo [...] souvisejí s protiprávním jednáním“. Pokyny z roku 2006 v úvodní části, bodě 6, upřesňují, že „kombinace hodnoty tržeb souvisejících s protiprávním jednáním a doby trvání je vhodnou hodnotou pro vyhodnocení ekonomického významu protiprávního jednání a relativní váhy každého podniku, který se podílel na protiprávním jednání“.
- 19 Z toho plyne, že cílem bodu 13 pokynů z roku 2006 je použít jako výchozí bod pro výpočet pokuty ukládané podniku částku, která odráží ekonomický význam protiprávního jednání a váhu dotčeného podniku v protiprávním jednání. Proto ačkoli nelze pojem „hodnota tržeb“ uvedený v tomto bodě 13 rozšířit tak, aby zahrnoval tržby dosažené dotčeným podnikem, které nespadají do působnosti vytýkané kartelové dohody, bylo by nicméně v rozporu s cílem sledovaným uvedeným ustanovením, kdyby měl být uvedený pojem chápán tak, že se týká obratu dosaženého pouze z prodejů, u kterých je prokázáno, že byly skutečně dotčeny uvedenou kartelovou dohodou (rozsudek ze dne 11. července 2013, *Team Relocations a další v. Komise*, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 76, a rozsudek ze dne 12. listopadu 2014, *Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 57).
- 20 Pokud jde přitom o sporné tržby, bylo jich sice dosaženo – jak tvrdí navrhovatelky – na základě smluv uzavřených před obdobím protiprávního jednání, nicméně Tribunál v bodě 226 napadeného rozhodnutí právem určil, že je Komise mohla platně zahrnout do hodnoty tržeb vypočtené na základě bodu 13 pokynů z roku 2006 pro účely stanovení základní výše pokuty z téhož titulu jako tržby uskutečněné na základě smluv o dodávkách uzavřených v období protiprávního jednání, u kterých ale nebylo prokázáno, že byly konkrétně předmětem koluzního jednání.
- 21 Z bodů 222 až 225 napadeného rozsudku totiž vyplývá, že Tribunál potvrdil metodu výpočtu použitou Komisí, když zkoumal odůvodnění, jež vycházelo ze způsobu fungování a z cílů protiprávního jednání a na jehož základě Komise dospěla k závěru, že zohlednění sporných tržeb je odůvodněné, neboť jsou schopny odrážet ekonomický význam protiprávního jednání.
- 22 V souvislosti s tím Tribunál v bodech 224 a 225 napadeného rozsudku zejména uvedl, že zohlednění sporných tržeb je odůvodněné jak z hlediska rozsahu a *modu operandi* kartelové dohody, tak i z hlediska celkového cíle stability trhu, který kartelová dohoda sledovala, takže k dosažení tohoto cíle

nemusela být každá smlouva o dodávkách nutně předmětem koluzního jednání. Tribunál v tomto ohledu správně konstatoval, že nutnost koluzního jednání u určité smlouvy o dodávkách za takových podmínek závisí na rozložení dodávek, na subjektivní potřebě přijmout opatření k udržení příslušných tržních podílů a na schopnosti každé smlouvy vyvolat znatelnou změnu v podílu na celkových dodávkách zamýšlených každým účastníkem kartelové dohody.

- 23 Na rozdíl od tvrzení navrhovatelek tyto úvahy nejsou irelevantní. Celkovým záměrem kartelové dohody totiž bylo rozdělení dodávek automobilového skla mezi účastníky kartelové dohody jak ve vztahu ke stávajícím smlouvám o dodávkách, tak ve vztahu ke smlouvám novým. Toto rozdělení se tedy týkalo, jak vyplývá ze skutkového zjištění učiněného Tribunálem v bodě 24 napadeného rozsudku, všech aktivit těchto účastníků na daném trhu, což potvrzuje mimo jiné *modus operandi* kartelové dohody, dle něhož kartelová dohoda zahrnovala nápravná opatření zohledňující stávající smlouvy o dodávkách. Z toho vyplývá, že tržby dosažené na základě smluv z doby před protiprávním jednáním, o nichž nebylo v období protiprávního jednání nově jednáno, bylo nutno považovat za tržby spadající do působnosti kartelové dohody ve smyslu judikatury citované v bodě 19 tohoto rozsudku. Proto je třeba konstatovat, že kdyby Komise nemohla tyto tržby zahrnout do hodnoty tržeb vypočtené na základě bodu 13 pokynů z roku 2006, výsledná výše pokuty by neodrážela ekonomický význam protiprávního jednání. Tribunál se tedy nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že sporné tržby byly předmětem uvedeného protiprávního jednání.
- 24 V důsledku toho je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněný.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení při výkladu čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003

Argumentace účastnic řízení

- 25 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku, který je namířen proti bodům 410 až 423 napadeného rozsudku, navrhovatelky Tribunálu vytýkají jeho závěr, že konečná výše pokuty, která jim byla uložena Komisí, nepřekračuje maximální výši 10 % celkového obratu dosaženého za hospodářský rok předcházející přijetí sporného rozhodnutí, uvedenou v čl. 23 odst. 2 druhém pododstavci nařízení č. 1/2003 (dále jen „legální maximální výše pokuty“).
- 26 Tribunál se podle navrhovatelek dopustil nesprávného právního posouzení, když určil, že Komise oprávněně použila pro účely přepočtu tohoto celkového obratu, který je v případě navrhovatelek udáván v librách šterlinků, průměrný směnný kurz Evropské centrální banky (ECB) platný pro období od 1. dubna 2007 do 31. března 2008, a nikoli směnný kurz platný v den přijetí sporného rozhodnutí, tj. 12. listopadu 2008. Navrhovatelky uvádějí, že maximální částka, kterou jim byla Komise oprávněna uložit, činí nejvýše 317 547 860 eur, tj. o 39 452 140 eur méně, než kolik činila pokuta, která jim byla nakonec uložena.
- 27 Navrhovatelky zaprvé uvádějí, že výklad podaný Tribunálem není v souladu s účelem legální maximální výše pokuty stanoveným v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, kterým je zajistit ochranu před měnovými výkyvy do přijetí rozhodnutí Komise, tzn. do dne, kdy se pokuta stane splatnou.
- 28 Podle navrhovatelek Tribunál v tomto ohledu neprávem vycházel z judikatury, která se týká směnného kurzu platného pro výpočet základní výše pokuty a není podle nich použitelná v kontextu určování legální maximální výše pokuty, neboť zavedením této maximální výše sledoval unijní normotvůrce samostatný cíl odlišný od cíle, za nímž byla stanovena kritéria závažnosti a délky trvání protiprávního jednání. Účelem této maximální výše je podle navrhovatelek zajistit absolutní ochranu před nepříznivými důsledky měnových výkyvů, k nimž by mohlo dojít do přijetí rozhodnutí Komise, jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, a zejména z bodu 59 rozsudku ze dne 16. listopadu 2000, Enso Espaňola v. Komise (C-282/98 P, EU:C:2000:628), z bodu 89 rozsudku ze dne 16. listopadu 2000, Sarrió

v. Komise (C-291/98 P, EU:C:2000:631), z bodu 606 rozsudku ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99P a C-254/99 P, EU:C:2002:582) a z bodu 63 rozsudku ze dne 4. září 2014, YKK a další v. Komise (C-408/12 P, EU:C:2014:2153).

- 29 Zadruhé navrhovatelky zpochybňují závěr Tribunálu v bodě 418 napadeného rozsudku, podle něhož musí podniky nést riziko měnových výkyvů mezi předchozím hospodářským rokem a datem přijetí rozhodnutí Komise, což pro tyto podniky představuje značné náklady. Tento závěr podle nich není v souladu s cílem čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 a nemá žádnou oporu v judikatuře Soudního dvora.
- 30 Zatřetí navrhovatelky tvrdí, že přístup Tribunálu neumožňuje zaručit rovné zacházení s podniky, jejichž účetnictví je vedeno v jiné měně než v eurech, a podniky, jejichž účetnictví je vedeno v eurech, neboť prvně uvedené podniky jsou vystaveny riziku citelného kolísání úrovně legální maximální výše pokuty v závislosti na měnových výkyvech, zatímco ty druhé takovému riziku vystaveny nejsou.
- 31 Začtvrté navrhovatelky uvádějí, že přístup Tribunálu neumožňuje zaručit právní jistotu, neboť vyvolává nejistotu o maximálním finančním riziku, jaké budou podniky účtující v jiné měně než v eurech nuceny nést.
- 32 Komise tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 33 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu v podstatě vytýkají jeho závěr, že Komise mohla platně vypočítat legální maximální výši pokuty s použitím průměru směnných kurzů za hospodářský rok předcházející přijetí sporného rozhodnutí, a nikoli s použitím směnného kurzu platného v den přijetí uvedeného rozhodnutí. Navrhovatelky tvrdí, že Tribunál takto nerespektoval účel této legální maximální výše, judikaturu Soudního dvora a zásady rovného zacházení a právní jistoty.
- 34 Článek 23 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 1/2003 stanoví, že pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.
- 35 Navrhovatelky, jejichž celkový obrat dosažený za předchozí hospodářský rok je udán v librách šterlinků, nezpochybňují oprávnění Komise stanovovat pokuty, jež ukládá v souladu s článkem 23 nařízení č. 1/2003, v eurech. Toto ustanovení však neobsahuje žádný návod k tomu, jaký směnný kurz má být použit k určení legální maximální výše pokuty, je-li celkový obrat uvedený ve druhém pododstavci odstavce 2 tohoto ustanovení udán v jiné měně než v eurech.
- 36 V této souvislosti je třeba k posouzení opodstatněnosti metody přepočtu použité Komisí uvést, že Tribunál vycházel – aniž mu v tom navrhovatelky oponovaly – z účelu legální maximální výše pokuty, který byl Soudním dvorem upřesněn v bodech 281 a 282 rozsudku ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408) a připomenut Tribunálem v bodě 414 napadeného rozsudku. Tímto účelem je zabránit ukládání pokut, u nichž lze předvídat, že je podniky s ohledem na svou velikost, tak jak je, byť jen přibližně a nedokonale, určena celkovým obratem, nebudou moci zaplatit.
- 37 Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, výše pokuty, kterou lze podniku uložit, je totiž omezena vyčíslitelnou a absolutní maximální hodnotou, takže maximální výši pokuty, kterou lze uložit danému podniku, lze určit předem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. července 2015, InnoLux v. Komise, C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 48 a citovaná judikatura).

- 38 Z hlediska tohoto účelu tedy nelze Tribunálu vytýkat jeho závěr v bodě 415 napadeného rozsudku, že maximální hranice vyplývající z čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003 musí být v zásadě stanovena s odkazem na ekonomickou realitu, tak jak se jevila během hospodářského roku před přijetím rozhodnutí, jímž se ukládá sankce za protiprávní jednání porušující článek 81 ES.
- 39 Jak zdůraznila generální advokátka v bodě 51 svého stanoviska, toto konstatování je totiž v souladu s rozhodnutím unijního normotvůrce používat obrat, který byl dosažen za poslední ukončený hospodářský rok před přijetím rozhodnutí o stanovení výše pokuty, v zásadě jako předem určitelnou referenční hodnotu, která nejlépe odráží platební schopnost podniku ke dni, kdy je uznán vinným z protiprávního jednání a kdy mu Komise uloží peněžitou sankci.
- 40 Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelky, je přitom třeba konstatovat, že tímto rozhodnutím unijního normotvůrce lze odůvodnit také použití směnného kurzu platného v uvedeném období k provedení přepočtu této referenční hodnoty, je-li tato hodnota vyjádřena v jiné měně než v eurech.
- 41 Zaprvé je třeba poukázat na to, že při posuzování platební schopnosti podniku je zcela v souladu s rozhodnutím unijního normotvůrce, je-li použit nikoli směnný kurz platný ke dni přijetí rozhodnutí o uložení pokuty, nýbrž průměrný směnný kurz za hospodářský rok předcházející přijetí tohoto rozhodnutí, neboť posledně uvedený kurz lépe odráží ekonomickou realitu, tak jak se jevila v průběhu uvedeného období.
- 42 V tomto ohledu nelze – na rozdíl od tvrzení navrhovatelek – z judikatury Soudního dvora vyvozovat, že měl v souvislosti s přepočtem maximální výše pokuty za to, že je třeba nutně vycházet ze směnného kurzu platného v okamžiku přijetí rozhodnutí o uložení pokuty. Naopak je třeba konstatovat, že tato judikatura potvrzuje to, co Tribunál v podstatě konstatoval v bodě 415 napadeného rozsudku, a sice že při posuzování ekonomické reality v určitém období je vnitřně soudržné použít směnný kurz platný v průběhu takového období. V opačném případě by totiž posouzení této ekonomické reality bylo nutně zkresleno vnějšími a nahodilými faktory, jako jsou změny směnných kurzů v období po skončení tohoto hospodářského roku (obdobně viz rozsudek ze dne 16. listopadu 2000, *Sarrió v. Komise*, C-291/98 P, EU:C:2000:631, body 86 a 88).
- 43 Zadruhé metoda přepočtu potvrzená Tribunálem v bodě 416 napadeného rozsudku odpovídá požadavku na předvídatelnost legální maximální výše pokuty, připomenutému v bodě 37 tohoto rozsudku, neboť tato metoda vychází ze směnného kurzu, s nímž je možné se seznámit před přijetím rozhodnutí Komise o uložení pokuty a je podle něj možné předem určit její maximální výši.
- 44 Zatřetí nemůže obstát tvrzení navrhovatelek, že Tribunál nerespektoval účel legální maximální výše, a to v tom směru, že podle nich má tato maximální výše zaručit absolutní ochranu před měnovými výkyvy do přijetí rozhodnutí o uložení pokuty.
- 45 Jak zdůraznila generální advokátka v bodě 55 svého stanoviska, taková ochrana totiž není samostatným účelem legální maximální výše pokuty, ale spíše dílčím aspektem ochrany, kterou tato maximální výše poskytuje před pokutami na příliš vysoké nebo nepřiměřené úrovni (obdobně viz rozsudek ze dne 28. června 2005, *Dansk Rørindustri a další v. Komise*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 281). Pokud jde o účel legální maximální výše pokuty, navrhovatelky tedy nemohou argumentovat judikaturou citovanou v bodě 28 tohoto rozsudku. Tato judikatura týkající se přepočtu hodnoty tržeb v rámci určování základní výše pokuty sice připouští, že legální maximální výše tvoří limit pro případné nepříznivé důsledky měnových výkyvů, avšak nevyplývá z ní, že by tato maximální výše představovala absolutní ochranu před takovými výkyvy, ani že by směnným kurzem relevantním pro určení této maximální výše byl směnný kurz platný v den přijetí rozhodnutí o uložení pokuty.

- 46 K údajným účinkům měnových výkyvů na úroveň legální maximální výše pokuty přepočtené na eura je třeba konstatovat, že navrhovatelky nepředložily nic, co by dokazovalo, že závěr Tribunálu v bodě 415 napadeného rozsudku, podle něhož metoda výpočtu legální maximální výše pokuty použitá Komisí představuje limit pro případné nepříznivé důsledky takových výkyvů, je chybný. Z bodu 42 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že právě taková metoda založená na průměrné hodnotě dřívějších kurzů platných v průběhu hospodářského roku před přijetím rozhodnutí o uložení pokuty, a nikoli metoda založená na směnném kurzu platném v den přijetí tohoto rozhodnutí, svou povahou směřuje k neutralizaci účinku takových výkyvů na úroveň legální maximální výše pokuty do přijetí uvedeného rozhodnutí. Argumentaci navrhovatelek nelze v tomto ohledu přisvědčit, neboť metoda přepočtu založená na denním směnném kurzu je na rozdíl od metody použité Tribunálem nutně nahodilá a nejisté povahy.
- 47 Proto je třeba konstatovat, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 416 napadeného rozhodnutí určil, že metoda přepočtu použitá Komisí pro stanovení legální maximální výše pokuty je v souladu s účelem této maximální výše.
- 48 Navrhovatelky dále nemohou argumentovat tím, že podniky, jejichž účetnictví je vedeno v jiné měně než v eurech, jsou v důsledku měnového rizika, kterému jsou vystaveny, obětí nerovného zacházení v porovnání s podniky, jejichž účetnictví je vedeno v eurech. Vzhledem k tomu, že navrhovatelky nezpochybňují, že jim uložená pokuta může být stanovena v eurech, je totiž nevyhnutelné, že jsou vystaveny měnovým výkyvům. V tomto ohledu přitom Tribunál v bodě 418 napadeného rozsudku právem určil, že měnové výkyvy jsou náhodným faktorem s možnými pozitivními i negativními dopady, jemuž musí podniky, které zčásti realizují tržby na vývozních trzích, obvykle čelit v rámci svých obchodních aktivit a jehož existence jako taková nemůže znamenat, že by výše pokuty stanovená v souladu s právními předpisy v závislosti na závažnosti a délce trvání protiprávního jednání byla nepřiměřená.
- 49 Navíc argument navrhovatelek, že Tribunál údajně porušil zásadu právní jistoty, spočívá – jak bylo určeno v bodě 46 tohoto rozsudku – na mylném předpokladu, že byly v důsledku metody výpočtu, kterou Tribunál potvrdil, vystaveny riziku kolísání úrovně legální maximální výše pokuty v závislosti na měnových výkyvech v době od konce předchozího hospodářského roku do data přijetí sporného rozhodnutí.
- 50 Tyto argumenty je tedy třeba odmítnout jako neopodstatněné.
- 51 Vzhledem ke všem předchozím úvahám se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 421 napadeného rozsudku určil, že Komise oprávněně vypočetla legální maximální výši pokuty s poukazem na celkový obrat dosažený navrhovatelkami za předchozí hospodářský rok, přepočtený na eura s použitím průměrného směnného kurzu platného v průběhu tohoto hospodářského roku.
- 52 Druhý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako neopodstatněný.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení zásad rovného zacházení a proporcionality a z toho, že Tribunál nevyužil pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci

Argumentace účastnic řízení

- 53 Třetí důvod kasačního opravného prostředku, který je namířen proti bodům 396 až 402, 434, 438 a 440 až 444 napadeného rozsudku, se člení na dvě části.

- 54 V rámci první části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají nesprávné právní posouzení spočívající v nesprávné aplikaci zásad rovného zacházení a proporcionality, když zamítli jejich žalobní důvod, v jehož rámci tvrdily, že pokuta, kterou jim Komise uložila, byla v poměrném vyjádření vyšší než pokuta uložená jiným účastníkům kartelové dohody z důvodu, že činnost navrhovatelek je méně diverzifikovaná.
- 55 Tribunál podle navrhovatelek přehlížel jejich argument, že jsou-li nepříznivé důsledky pokuty pro podnik neúměrné ve srovnání s pokutou uloženou jiným adresátům rozhodnutí, jak dokládá procentuální vyjádření výše pokuty v poměru k celkovému ročnímu obratu těchto podniků, musí se Komise ujistit, že byly dodrženy zásady proporcionality a rovného zacházení. V projednávané věci přitom bylo možné tuto situaci v okamžiku přijetí sporného rozhodnutí předvídat, jak podle navrhovatelek ukazuje zpráva poradenské společnosti předložená Tribunálu. Navrhovatelky v tomto ohledu uvádějí, že Tribunál nesprávně interpretoval účel této zprávy, jež podle nich nebyla předložena jako důkaz o skutkových okolnostech nastalých po přijetí sporného rozhodnutí, nýbrž jako důkaz o tom, že uložení vysoké pokuty navrhovatelkám má neúměrný dopad a způsobuje vážné zhoršení jejich finanční situace ve srovnání s ostatními účastníky kartelové dohody.
- 56 Tribunál dále podle navrhovatelek nesprávně interpretoval jejich argument, že Komise musí vzít v úvahu nikoli případnou ztrátovost podniků méně přizpůsobených tržním podmínkám, nýbrž možný dopad vysoké pokuty na finanční situaci podniků, a zejména těch s nejméně diverzifikovanou činností.
- 57 Tribunál konečně podle navrhovatelek ponechal bez povšimnutí, že argumenty podobné argumentům navrhovatelek byly vzaty v úvahu Komisí v jejich dřívějších rozhodnutích a Tribunálem zejména v rozsudku ze dne 12. prosince 2012, *Novácke chemické závody v. Komise* (T-352/09, EU:T:2012:673).
- 58 Pokud jde o druhou část třetího důvodu kasačního opravného prostředku, navrhovatelky Tribunálu vytýkají nesprávné právní posouzení spočívající v tom, že nevyužil pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci s náležitou intenzitou k nápravě nerovného zacházení, jemuž byly vystaveny v porovnání s ostatními účastníky protiprávního jednání, které vedlo k vydání sporného rozhodnutí. Navrhovatelky tvrdí, že Tribunál měl při výkonu této pravomoci vzít v úvahu finanční obtíže, jimž musely v důsledku platby pokuty čelit, přičemž není nezbytné – jak Tribunál určil v bodě 443 napadeného rozsudku – aby takové obtíže představovaly mimořádné okolnosti. K tomu, aby tyto obtíže vedly k úpravě výše pokuty, podle navrhovatelek stačí, mohou-li mít na ně značný dopad, v jehož důsledku budou vystaveny nerovnému zacházení v porovnání s ostatními účastníky protiprávního jednání.
- 59 Podle Komise musí být tento důvod kasačního opravného prostředku zamítnut jako neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 60 V rámci první části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu v podstatě vytýkají, že v rámci přezkumu legality sporného rozhodnutí na základě článku 263 SFEU nesprávně aplikoval zásady rovného zacházení a proporcionality. Tyto zásady podle nich vyžadují, aby Tribunál určil, že Komise měla při stanovování výše pokut vzít v úvahu zjevně nepříznivější dopad pokuty uložené navrhovatelkám v porovnání s ostatními účastníky kartelové dohody, a to z důvodu, že jejich činnost je méně diverzifikovaná, což se projevuje nestejným procentním podílem pokuty na celkovém obratu dotyčných podniků.
- 61 Pokud jde o skutečnosti obsažené ve zprávě poradenské společnosti uvedené v bodě 400 napadeného rozsudku, z bodu 401 téhož rozsudku vyplývá, že k úvaze, že není namístě tyto skutečnosti při posuzování legality pokuty zohledňovat, dospěl Tribunál hlavně z důvodů uvedených v bodech 274

a 275 napadeného rozsudku, a sice že se tato zpráva týká vývoje finanční situace navrhovatelek po přijetí sporného rozhodnutí, a že tedy nemůže mít v žádném případě vliv na legalitu tohoto rozhodnutí v rámci přezkumu prováděného na základě článku 263 SFEU.

- 62 Navrhovatelky se sice implicitně zmínily o zkreslení těchto důkazů, zejména s poukazem na to, že Tribunál údajně nesprávně interpretoval účel této zprávy, avšak pouhá nářžka na takové zkreslení nesplňuje požadavky stanovené judikaturou Soudního dvora, podle nichž musí být v kasačním opravném prostředku přesně uvedeny důkazy, jež byly údajně zkresleny, a musí v něm být prokázány chyby v analýze, které Tribunál přivedly v jeho závěrech k tomuto zkreslení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 50).
- 63 Pokud jde dále o argument o nezhlednění procentního podílu výše pokuty uložené navrhovatelkám na jejich celkovém obratu v porovnání s ostatními adresáty sporného rozhodnutí a o údajné nerovné zacházení, jež má z toho vyplývat, je třeba konstatovat, že na rozdíl od tvrzení navrhovatelek Tribunál na tento argument odpověděl v bodech 397 až 399 napadeného rozsudku.
- 64 Konkrétně Tribunál právem určil – v bodě 398 napadeného rozsudku – že není v rozporu se zásadami proporcionality a rovného zacházení, je-li na základě metody výpočtu základní výše pokut stanovené v bodě 13 pokynů z roku 2006 uložena podniku, jehož činnosti se zaměřují více než u jiných podniků na prodej zboží či služeb přímo či nepřímo souvisejících s protiprávním jednáním, pokuta představující procentní podíl na jeho obratu vyšší než u pokut uložených každému z ostatních podniků. Tribunál totiž konstatoval, že s touto metodou výpočtu, která není založena na celkovém obratu dotyčných podniků, je těsně spjata skutečnost, že se mezi těmito podniky objevují rozdíly v poměru mezi tímto obratem a výší jim uložených pokut.
- 65 Jak přitom Tribunál konstatoval v bodě 397 napadeného rozsudku, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že Komise není povinna se při stanovování výše pokut ujišťovat – jsou-li takové pokuty ukládány několika podnikům podílejícím se na témže protiprávním jednání – zda konečné částky pokut vyjadřují rozdíly mezi dotyčnými podniky, pokud jde o jejich celkový obrat (rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 312).
- 66 K údajnému porušení zásady rovného zacházení, na něž navrhovatelky poukazují, je třeba uvést, že pokud má tato výtku znamenat, že se měla Komise od této metody odchýlit a rozhodnout o snížení pokuty uložené navrhovatelkám z důvodu nižší diverzifikovanosti jejich činnosti, je třeba shodně s tím, co uvedla generální advokátka v bodě 100 svého stanoviska, poznamenat, že rozdíl v procentním podílu pokuty na celkovém obratu dotyčných podniků nemůže být sám o sobě dostatečným důvodem pro to, aby se Komise odchýlila od metody výpočtu, kterou si sama stanovila. Tím by totiž došlo ke zvýhodnění nejméně diverzifikovaných podniků na základě kritérií, která jsou z hlediska závažnosti a délky trvání protiprávního jednání irelevantní. Při stanovení výše pokuty přitom nesmí použitím různých metod výpočtu dojít k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. července 2012, Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise a Komise v. Alliance One International a další, C-628/10 P a C-14/11 P, bod 58 a citovaná judikatura).
- 67 Pokud jde o argument navrhovatelek týkající se dopadu vysoké pokuty na jejich finanční situaci, je třeba konstatovat, že Soudní dvůr opakovaně judikoval, že Komise není povinna při stanovení výše pokuty zohlednit hospodářskou situaci dotčeného podniku, zejména jeho finanční možnosti, jelikož uznání takové povinnosti by vedlo k poskytnutí neodůvodněné soutěžní výhody podnikům, které jsou nejméně přizpůsobeny podmínkám trhu (rozsudek ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise, C-328/05 P, EU:C:2007:277, bod 100 a citovaná judikatura).

- 68 Navrhovatelky konečně nemohou úspěšně tvrdit, že takové úvahy byly zohledněny v jiných rozhodnutích Komise, neboť podle ustálené judikatury Soudního dvora předchází rozhodovací praxe Komise neslouží jako právní rámec pro stanovení pokut v oblasti hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 23. dubna 2015, *LG Display a LG Display Taiwan v. Komise*, C-227/14 P, EU:C:2015:258, bod 67 a citovaná judikatura).
- 69 Za těchto okolností nelze první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku vyhovět.
- 70 V rámci druhé části třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že neadekvátně využil své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, kterou mu svěřuje článek 261 SFEU, ve spojení s článkem 31 nařízení č. 1/2003, a nesnížil pokutu v zájmu zajištění rovného zacházení s účastníky kartelové dohody.
- 71 Je třeba připomenout, že v souladu s ustanoveními uvedenými v předchozím bodě tohoto rozsudku je Tribunál oprávněn k tomu, aby nad rámec pouhého přezkumu legality pokut stanovených Komisí, nahradil posouzení Komise svým posouzením, a v důsledku toho uloženou pokutu či penále zrušil, snížil či zvýšil (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, *Galp Energía España a další v. Komise*, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 75 a citovaná judikatura).
- 72 Naproti tomu Soudnímu dvoru nepřísluší – vyslovuje-li se k právním otázkám v rámci kasačního opravného prostředku – aby z důvodů ekvity svým posouzením nahrazoval posouzení Tribunálu, který při výkonu přezkumu v plné jurisdikci rozhodl o výši pokut uložených podnikům proto, že porušily unijní právo (rozsudek ze dne 18. července 2013, *Schindler Holding a další v. Komise*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 164 a citovaná judikatura).
- 73 Nesprávné právní posouzení Tribunálu z důvodu nepřiměřené výše pokuty by tedy bylo možné konstatovat pouze v případě, že by Soudní dvůr měl za to, že výše sankce je nejen nevhodná, ale také nadměrná, a to natolik, že je nepřiměřená (rozsudek ze dne 18. července 2013, *Schindler Holding a další v. Komise*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 165 a citovaná judikatura).
- 74 V tomto ohledu z bodů 433, 438 a 441 napadeného rozsudku vyplývá, že v souvislosti s údajnou nepřiměřeností pokuty uložené navrhovatelkám Tribunál v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci posoudil jejich argumenty vycházející zprv z toho, že kvůli nižší diverzifikovanosti jejich činnosti výše pokuty zatěžuje jejich finanční situaci více než pokuta uložená ostatním dotýčným podnikům, a zadruhé z toho, že uvedená pokuta má za následek zhoršení jejich finanční situace. Tribunál v tomto rámci zohlednil skutečnosti obsažené ve zprávě poradenské společnosti uvedené v bodě 55 tohoto rozsudku.
- 75 Pokud jde o první argument, Tribunál právem v bodě 438 napadeného rozsudku určil, jak vyplývá z bodu 64 tohoto rozsudku, že okolnosti zmiňované navrhovatelkami – pakliže by byly prokázány – jsou pro účely zkoumání přiměřenosti pokuty irrelevantní.
- 76 Pokud jde o druhý argument, z bodů 441 a 442 napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál správně uvedl, že samotnou existencí případných finančních obtíží lze snížení pokuty odůvodnit pouze v případě mimořádných okolností, pokud to odůvodňuje nadřazený zájem. Jak Tribunál v podstatě konstatoval v bodě 441 napadeného rozsudku, automatické zohlednění takových obtíží by pokuty ukládané Komisí podnikům na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 připravilo o jejich odrazující účinek.
- 77 Na rozdíl od tvrzení navrhovatelek tedy Tribunál určil nikoli to, že výkon jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci lze provést pouze za mimořádných okolností, nýbrž že snížení pokuty založené na existenci údajných finančních obtíží lze provést, pouze pokud jsou tyto obtíže mimořádného charakteru. V bodech 434 a 443 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že na základě skutečností, které má k dispozici, tomu tak v projednávané věci není.

- 78 Proto je třeba konstatovat, že druhá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku musí být odmítnuta, protože je v ní napadený rozsudek nesprávně interpretován a protože směřuje k přezkoumání skutkových závěrů Tribunálu, což Soudnímu dvoru v řízení o kasačním opravném prostředku nepřísluší.
- 79 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je třeba třetí důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako nepřijatelný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.
- 80 Vzhledem k tomu, že žádnému ze tří důvodů předložených navrhovatelkami na podporu jejich kasačního opravného prostředku nelze vyhovět, je třeba kasační opravný prostředek zčásti odmítnout a zčásti zamítnout.

K nákladům řízení

- 81 Článek 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora stanoví, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný, rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelky neměly ve věci úspěch, je důvodné uložit navrhovatelkám náhradu nákladů tohoto řízení o kasačním opravném prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zčásti odmítá a zčásti zamítá.**
- 2) Společnostem Pilkington Group Ltd, Pilkington Automotive Ltd, Pilkington Automotive Deutschland GmbH, Pilkington Holding GmbH a Pilkington Italia SpA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.